

кобзи-бандури. При цьому сам інструмент поєднує в собі ознаки функції співака і супроводження. Жанрові риси думи послідовно відтворюються в цій композиції і в речитативних побудовах вільного розгортання з показовим для них тяжінням до імпровізаційності, і в апелюванні до метричної змінності, ритмічної примхливості, експресивності вислову та ін.

Література:

1. Хлебнікова О. Дидактичні аспекти професійної підготовки музикантів-виконавців. Музичне виконавство. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2003. Вип. 26. С. 298-300.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-101>

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ТЕОРІЇ РІШЕННЯ ВИНАХІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНТЕРПРЕТАЦІЙНО-МИСТЕЦЬКИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ

Сімак А. І.

*кандидат мистецтвознавства, професор,
декан факультету мистецтва і дизайну*

*Державний педагогічний університет імені Іоана Крянге
м. Кишинів, Молдова*

Лагаєва Т. І.

аспірантка

*Державний педагогічний університет імені Іоана Крянге
м. Кишинів, Молдова*

У сучасному мистецькому середовищі важливим аспектом підготовки художників є розвиток їхніх інтерпретаційно-мистецьких навичок, які передбачають здатність аналізувати художні образи, трансформувати ідеї та створювати нові художні рішення. Одним із перспективних підходів до розвитку таких навичок є застосування методів Теорії Рішення Винахідницьких Завдань (ТРВЗ), яка активно використовується в інженерії, дизайні та педагогіці. Методика ТРВЗ спрямована на розвиток творчого мислення та формування алгоритмів розв'язання нестандартних завдань, що є особливо цінним у художній діяльності. Згідно з Т. Браун (Т. Brown), застосування дизайн-мислення сприяє розвитку у студентів здатності до критичного аналізу та генерування нестандартних рішень [2]. У свою чергу,

Т. Келлі (Т. Kelley) та Дж. Літман (J. Littman) зазначають, що практика інноваційних підходів у дизайні дозволяє розширювати межі стандартного художнього мислення [5].

ТРВЗ була розроблена Г. С. Альтшулером як методологія розв'язання творчих проблем шляхом виявлення закономірностей розвитку систем. Її застосування у сфері мистецтва дозволяє майбутнім художникам виробляти нестандартні підходи до візуальної інтерпретації сюжетів, експериментувати з формами, кольорами та матеріалами.

Як зазначає О. М. Рогаль, використання ТРВЗ у художній освіті дозволяє студентам не лише розвивати креативне мислення, а й систематизувати власний підхід до створення мистецьких образів, спираючись на універсальні закони творчого розвитку [11]. Г. Альтшуллер (G. Altshuller) зазначає, що метод ТРВЗ дозволяє системно підходити до творчого процесу, використовуючи алгоритмічні принципи для розв'язання складних мистецьких завдань [1]. Б. Лоусон (B. Lawson) розглядає процес мислення дизайнерів, який має багато спільного з алгоритмами ТРВЗ у художній освіті [6].

Основні методи ТРВЗ, що можуть бути використані у художній освіті, включають:

- **Аналіз і усунення протиріч** допомагає художникам знаходити оптимальні рішення в конфліктних художніх ситуаціях, наприклад, при поєднанні різних стилів або матеріалів.

- **Принципи винахідницьких рішень** застосування таких принципів, як модульність, динамічність, зворотність, дозволяє майбутнім художникам експериментувати з композицією та простором.

- **Алгоритм розв'язання винахідницьких завдань (АРВЗ)** використовується для аналізу мистецьких творів та створення оригінальних інтерпретацій, сприяючи розвитку асоціативного мислення.

За словами Н. В. Кучер, застосування цих методів у навчальному процесі значно підвищує рівень професійної підготовки студентів, формуючи в них системний підхід до створення художніх творів [9].

Практичне впровадження методів ТРВЗ у навчальний процес передбачає виконання студентами завдань, спрямованих на розвиток їхньої інтерпретаційної майстерності. Наприклад:

- **розробка альтернативних композицій** для відомих мистецьких творів із застосуванням принципів ТРВЗ,

- **трансформація художніх стилів** шляхом аналізу закономірностей розвитку мистецтва та прогнозування нових напрямів,

- **створення інноваційних художніх образів** за допомогою аналізу аналогій та використання нестандартних матеріалів,

Як зазначає Л. С. Гончаренко, такі підходи сприяють формуванню у студентів здатності до критичного аналізу, пошуку альтернативних рішень

та виробленню власного мистецького стилю [8]. К. Дорст (K. Dorst) підкреслює важливість фреймових інновацій у дизайні, що допомагає майбутнім художникам знаходити нові інтерпретаційні підходи до мистецтва. [4]. Р. Мартін (R. Martin) наголошує на тому, що використання стратегічного мислення у творчому процесі забезпечує конкурентну перевагу в мистецькій діяльності [7].

Методи ТРВЗ не лише розширюють можливості інтерпретації художніх образів, а й сприяють розвитку креативного потенціалу митців. Зокрема, вони допомагають студентам долати стереотипне мислення, комбінувати різні художні техніки та знаходити нові форми вираження. Н. Крос (N. Cross) стверджує, що дизайн-мислення є ключовим інструментом розвитку творчого потенціалу, що безпосередньо корелює з методами ТРВЗ [3].

За словами І. В. Мельничука, застосування ТРВЗ у мистецькій освіті дозволяє значно підвищити ефективність навчання, оскільки студенти отримують не лише теоретичні знання, а й практичні навички розв'язання творчих завдань [10].

Застосування методів ТРВЗ у навчальному процесі майбутніх художників відкриває нові можливості для розвитку інтерпретаційно-мистецьких навичок. Використання алгоритмічного підходу до творчості дозволяє студентам розвивати креативне мислення, експериментувати з художніми образами та знаходити унікальні рішення. Подальші дослідження у цій галузі можуть бути спрямовані на розробку спеціальних навчальних програм, що базуються на принципах ТРВЗ та інтегрують їх у різні напрями художньої освіти.

Література:

1. Altshuller G. Creativity as an Exact Science: The Theory of the Solution of Inventive Problems. New York: Gordon and Breach Science Publishers, 1984. 319 p.
2. Brown T. Change by Design: How Design Thinking Creates New Alternatives for Business and Society. New York: Harper Business, 2009. 272 p.
3. Cross N. Design Thinking: Understanding How Designers Think and Work. Oxford: Berg, 2011. 192 p.
4. Dorst K. Frame Innovation: Create New Thinking by Design. Cambridge, MA: MIT Press, 2015. 208 p.
5. Kelley T., Littman J. The Art of Innovation: Lessons in Creativity from IDEO, America's Leading Design Firm. New York: Doubleday Business, 2001. 320 p.
6. Lawson B. How Designers Think: The Design Process Demystified. 4th ed. Oxford: Architectural Press, 2006. 336 p.
7. Martin R. The Design of Business: Why Design Thinking Creates Competitive Advantage. Boston: Harvard Business Press, 2009. 208 p.

8. Гончаренко Л. С. Інноваційні підходи до розвитку художньої освіти: методологія ТРВЗ. *Наукові записки з педагогіки мистецтва*. 2022. № 2. С. 88-103.

9. Кучер Н. В. Формування креативного мислення студентів мистецьких спеціальностей через методи ТРВЗ. *Мистецтвознавчі студії*. 2021. № 5. С. 112-125.

10. Мельничук І. В. ТРВЗ як засіб розвитку творчих здібностей майбутніх художників. *Актуальні проблеми мистецької освіти*. 2023. № 6. С. 45-59.

11. Рогаль О. М. Використання методів ТРВЗ у художньо-естетичному розвитку студентів. *Педагогічні науки: теорія і практика*. 2020. № 3. С. 56-68.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-102>

РОЗРОБКА МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ В СТУДЕНТІВ НАВИЧОК У ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ ТЕКСТИЛЬНОГО ДИЗАЙНУ ОДЯГУ ТА ОЗДОБЛЕННЯ

Сімак А. І.

*кандидат мистецтвознавства, професор,
декан факультету мистецтва і дизайну
Державний педагогічний університет імені Іоана Крянге
м. Кишинів, Молдова*

Рябенський Є. Г.

*аспірант
Державний педагогічний університет імені Іоана Крянге
м. Кишинів, Молдова*

Сучасний текстильний дизайн є одним із найважливіших напрямів у сфері моди та прикладного мистецтва, що поєднує творчий підхід, технологічні інновації та екологічні аспекти. Формування професійних навичок у студентів під час створення текстильного дизайну одягу та оздоблення є актуальним завданням у підготовці майбутніх фахівців. У зв'язку з розвитком новітніх технологій та індивідуалізацією стилістичних рішень необхідно розробити ефективні методики навчання, які сприятимуть розвитку творчого мислення та практичних умінь студентів.